

Caritas Malta Epilepsy Association

KONFERENZA NAZZJONALI

Is-Sibt, 25 ta' Frar 2012

“KIF NEĠHLBU L-ISTIGMA?”

Diskors minn Monsinjur Victor Grech

Direttur, Caritas Malta

1.0 It-twaqqif ta' din l-Assoċjazzjoni sittax-il sena ilu kien providenzjali għaliex f'dawn is-snin saru ħafna inizjattivi u studji biex titjeb il-kwalità tal-ħajja ta' dawn il-persuni u l-familji tagħhom u titnaqqas l-istigma soċjali.

1.1 Jiena konvint illi ħadd minna ma jixtieq li jkun hawn persuna waħda illi tingħalaq fiha nfisha għaliex thoss illi fil-kundizzjoni tagħha ser tkun żvantaġġjata fl-iskola jew fuq il-post tax-xogħol. Izda biex inkunu nafu kemm hija kbira l-istigma soċjali, tajjeb illi nsaqsu lill-imġarrab.

Nipproponi illi ssir riċerka fil-komunità bil-parteċipazzjoni sħiħa ta' persuni li jbatu minn din il-kundizzjoni u l-familji tagħhom jew persuni qrib tagħhom biex nagħrfu

- kif persuni u familji milquta jharsu lejhom infushom,
- kif iħarsu lejn is-soċjetà,
- xi kwalità ta' għajnuniet u appoġġ jinħtieġu;
- kemm huma sodisfatti bit-trattament u l-kura li tingħatalhom;
- x'opportunitajiet fl-edukazzjoni tagħhom u fid-dinja tax-xogħol qegħdin jingħataw.

Riċerka u Studju bħal din tgħin inkunu nafu aħjar x'inhi l-perċezzjoni ta' dawn il-persuni u l-familji tagħhom dwar kif jistgħu jiġu indirizzati:

- l-istigma soċjali;
- kif il-poplu jista' jkun infurmat u edukat aħjar dwar din il-kundizzjoni, b'mod partikolari il-*carers* u l-*facilitators*;
- kif tista' tkompli titjeb il-kwalità tal-ħajja u l-inseriment fis-soċjetà.

1.2 Għaliex qed nagħmel dan is-suggeriment?

Għaliex fil-qasam tas-saħħa mentali jiġri illi kultant l-istigma soċjali tista' żzomm lura lill-persuni b'din il-kundizzjoni milli jagħmlu l-aħjar użu mis-servizzi u l-għajnuniet li jiġu offruti.

2.0 Ghalkemm l-appoġġ tal-familja huwa qawwi ħafna f'Malta u l-istigma dwar din il-kundizzjoni tidher li naqset f'dan l-aħħar sittax-il sena, għad hawn persuni li jibzġu jittkellmu fuq il-kundizzjoni tagħhom għaliex jibzġu li jkunu żvantaġġjati. Hawn ukoll ġenituri li jgħixu taħt stress kbir u biża', u mingħajr appoġġ fid-dar, għaliex uliedhom ibatu minn ħafna *seizures* kuljum.

- 3.0** Dawn il-Konferenzi Nazzjonali, organizzati minn din l-Assoċjazzjoni, iservu ta' *platform* ta' diskussjoni bejn professjonisti, *care-workers* u persuni milquta minn din il-kundizzjoni u l-*carers* tagħhom bil-partecipazzjoni ta' kelliema esperti lokali u barranin. Illum għandna l-pjaċir u l-unur li nilqgħu magħna lill-Onorevoli John Dalli – Kummissarju Ewropew tas-Sahħa.
- 3.1** Dan huwa qasam li jitlob riċerka kontinwa, finanzjament qawwi biex ikompli jitjiebu d-djanjozi tal-pazjenti, it-trattament u l-kura tal-persuni milquta, speċjalment b'attenzjoni partikulari lit-tfal u l-addoloxxenti u l-*carers* tagħhom.
- 4.0** Jinhtieg illi l-htigijiet ta' dawn il-persuni jkunu magħrufa sewwa u d-drittijiet tagħhom għax-xogħol, partecipazzjoni soċjali u hajja b'dinjità jkunu mhux biss imħarsa iżda wkoll żviluppanti. Huwa dmir tal-Gvern, kif ukoll tas-Soċjetà Ċivili u l-Organizzazzjonijiet Non-Governattivi (NGOs), illi jieħdu hsieb li l-persuni li jbatu mill-kundizzjoni ta' l-epilessija jgħixu hajja serena, ferħana u sodisfaċenti.
- 4.1** Irridu niskopru l-persuna shiħa bir-riżorsi kollha moħbija jew mhedda li jkollha u naghtuha skop għal fejn tghix.
- 5.0** Nixtieq inrodd hajr u ngħid grażzi mill-qalb f'isimkom ilkoll lill-President ta' din l-Assoċjazzjoni, Mario Dimech, kif ukoll lill-Kumitat Eżekuttiv b'mod partikulari lid-Dottoressa Janet Mifsud għall-konsulenza u l-appoġġ shiħ tagħha lil din l-Assoċjazzjoni, u għal kuntatti godda li din l-Assoċjazzjoni holqot il-bogħod minn xtutna.
- 6.0** Nawgura illi t-tagħrif li ser jinkiseb illum jissarraff fi kwalità ta' hajja aħjar u opportunitajiet akbar għal min għandu din il-kundizzjoni u l-familjari tagħhom.

Alla jbierrek il-hidma fejjieda tagħkom.

